

LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap

Prof. Dr. Mészáros József
Nyugdíjbiztosítási Alapot
kezelő szerv vezetője

P.H.

Budapest, 2020. május „11”.

Prof. Dr. Káster Miklós
emberi erőforrások minisztere

P.H.

Budapest, 2020. május „26”.

Varga Mihály
pénzügyminiszter

P.H.

Budapest, 2020. „június 4.”.

I. A célok és elvárt eredmények meghatározása, a Nyugdíjbiztosítási Alap 2021. évi költségvetését meghatározó legfontosabb tényezők

A LXXI. fejezet Nyugdíjbiztosítási Alap (a továbbiakban: Ny. Alap) 2021. évi költségvetése alkalmas arra, hogy biztosítsa a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer alapvető célkitűzéseit: a nyugellátások értékállóságának, valamint a nyugdíjrendszer stabilitásának, fenntarthatóságának megőrzését.

Az egyes bevételi és kiadási előirányzatok összhangban vannak a 2021. évi költségvetés elkészítésekor alkalmazott makrogazdasági paraméterekkel, valamint a költségvetési törvény elkészítéséhez kiadott Tájékoztatóban foglaltakkal.

Az Ny. Alap költségvetése a hatályos jogszabályokban meghatározottak szerint mutatja be a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer bevételeit és kiadásait. A bevételi oldal a nyugdíjbiztosítási ellátások fedezetéül szolgáló – szociális hozzájárulási adóból, járulékokból, költségvetési hozzájárulásból és egyéb forrásokból származó – bevételeket tartalmazza. A kiadási oldalt a nyugellátási és a nyugdíjbiztosításhoz kapcsolódó egyéb kiadások képezik.

A bevételi oldal alakulását alapvetően a bruttó keresetösszeg 2021. évre tervezett 8,5%-os mértékű emelkedése határozza meg. A bevételek döntő részét, együttesen 87,7%-át a szociális hozzájárulási adó befizetések, illetve a biztosítottak által fizetett társadalombiztosítási járulék Ny. Alapot megillető része teszi ki. A foglalkoztatók által fizetett szociális hozzájárulási adó mértéke: 15,5%. A szociális hozzájárulási adó megosztási aránya változatlanul (a 2020. évi) 71,63%. A 2020. július 1-től bevezetett 18,5%-os egykulcsos társadalombiztosítási járulékból – amely többek között tartalmazza a korábbi 10%-os nyugdíjjárulékot – 54% illeti meg az Ny. Alapot. Ezen arány megegyezik a korábbi nyugdíjjáruléknak az Ny. Alaphoz befolyó százalékos arányával. A járulékfizetésre vonatkozó különös szabályok alapján fizetendő nyugdíjjárulék – változatlanul – 10%. A saját jogú nyugellátásban részesülő kereső tevékenység mentesül a járulékfizetés alól, nyugdíjnövelésre pedig nem szerez jogosultságot.

A kiadási oldal főösszegének 99,8%-a a nyugellátási kiadásokra kerül kifizetésre 2021-ben. Az Ny. Alap a korhatárt betöltöttek öregségi nyugellátását, korhatár alatti öregségi nyugellátásként kizárólag a nők részére 40 év jogosultsági idő alapján járó ellátást, valamint a hozzátartozói nyugellátásokat és az egyösszegű méltányossági kifizetéseket finanszírozza 2021. évben is.

A nyugellátási előirányzaton belül céltartalék képzésére került sor a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 101. §-ában foglaltak szerint. A törvényi szabályozás szerint, ha a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének tárgyévre tervezett mértéke a 3,5%-os mértéket meghaladja és az államháztartás tárgyévi egyenlegcélja várhatóan teljesül, az Ny. Alap költségvetésében céltartalékot kell képezni. A nyugdíjprémium céltartalék előirányzatánál a 2021. évi költségvetés a GDP 4,8%-os növekedésével számol.

A család- és nyugdíjas-védelem nevű program részeként 2021-től négy ütemben visszaépítésre kerül a 13. havi nyugdíj. Így 2021 elején egy heti nyugdíjban részesülnek az arra jogosultak.

A nyugellátások 2021. évi előirányzata tartalmazza a januárban végrehajtásra kerülő 3,0%-os nyugdíjemelés fedezetét. A nyugdíjemelés mértéke a törvényi előírásoknak megfelelően megegyezik a fogyasztói árindex tervezett emelkedésével. A nyugellátások reálértékének megőrzése tehát biztosított, ezzel a 2021. évi költségvetés eleget tesz a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 41. § (3) bekezdésében megfogalmazott előírásnak.

Az Ny. Alap benyújtott költségvetése nullszaldós, a tervezett bevételek – kiegészülve a központi költségvetésből tervezett pénzeszközátvétellel – biztosítják az előirányzott kiadások fedezetét. Az Ny. Alap napi likviditása érdekében továbbra is lehetőség lesz a Kincstári Egységes Számlához kapcsolódó megelőlegezési számla kamatmentes igénybevételére.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló források és tervezett kiadások

II.1. Az Ny. Alap 2021. évi bevételei

1. Cím: Nyugdíjbiztosítási ellátások fedezetéül szolgáló bevételek

Az Ny. Alap bevételeinek döntő hányadát (terv szinten 87,7%-át) a Nemzeti Adó- és Vámhivatalon (a továbbiakban: NAV) keresztül érkező szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része, valamint a biztosítottak által fizetett társadalombiztosítási járulék Ny. Alapot megillető összege képezi. Az adó- és járulékbévételek terve 8,5%-os bruttó keresettömeg növekedéssel számol. A keresetkiáramlás hatásán túl a szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető részének előirányzatát az adónem megosztási aránya is meghatározza, az Ny. Alapot megillető rész a törvényjavaslat szerint 71,63%.

A társadalombiztosítási járulék Ny. Alapot megillető része a korábbi egyéni járulék – 10%-os nyugdíjjárulék – Ny. Alaphoz befolyó százalékos arányával egyezik meg, járulékfizetési kötelezettségnek továbbra sincs felső határa.

Az Ny. Alap költségvetésében az 1. alcím, valamint a 2. alcím tartalmazza e bevételeket a következők szerint.

1. Alcím: Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része

2. Alcím: Társadalombiztosítási járulék Ny. Alapot megillető része és nyugdíjjárulék

millió forint	
Megnevezés	2021. évi előirányzat
Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része	1 752 500,0
Társadalombiztosítási járulék Ny. Alapot megillető része és nyugdíjjárulék	1 680 800,0

3. Alcím: Egyéb járulékok és hozzájárulások

Az egyéb járulékok és hozzájárulások bevételi előirányzata 23 000,0 millió forint, a bevételi főösszeg 0,6%-a, amely a következő tételeket tartalmazza.

millió forint	
Megnevezés	2021. évi előirányzat
Megállapodás alapján fizetők járulékai	600,0
Egyszerűsített foglalkoztatás utáni köztteher	22 400,0
Egyéb járulékok és hozzájárulások összesen	23 000,0

A 2019. évi CXXII. törvény 48. §-ában szabályozott, Megállapodás alapján fizetők járulékai tervezett előirányzata 600,0 millió forint. A megállapodás megkötésénél a nyugdíjjárulék-

fizetés alapja a megállapodást kötő személy által meghatározott jövedelem, amely legalább a megállapodás megkötése napján érvényes minimálbér összege. Megállapodás esetén a nyugdíjjárulék mértéke 22%.

Az Egyszerűsített foglalkoztatás utáni közteher tervezett összege 22 400 millió forint. E járulék teljesítése a 2010. évi LXXV. törvény 8. § (2) bekezdése alapján történik, mely szerint e közteher – munkavállalónként, a munkaviszony minden naptári napjára – a mezőgazdasági és turisztikai idénymunka esetében 500 forint, az alkalmi munka eseteiben 1000 forint, a filmipari statiszta alkalmi foglalkoztatása esetén pedig 3000 forint összegben terheli a foglalkoztatót. Ebből az adóhatóság 91,8%-ot az Ny. Alapnak utal át a 13. § (2) bekezdés alapján.

5. Alcím: Késedelmi pótlék, bírság

E bevételi jogcím 2021. évi előirányzata 5800 millió forint, amely a bevételi főösszeg 0,1%-a. A NAV-nál kezelt késedelmi pótlék, bírság bevételi számlákra befolyt összegből az Ny. Alapot a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól szóló 1992. évi LXXXIV. törvény 13. számú melléklete alapján számított összeg illeti meg.

6. Alcím: Költségvetési hozzájárulások

2021. évben 446 513,0 millió forint a költségvetési hozzájárulások tervezett összege, amely a bevételi főösszeg 11,4%-a.

	millió forint
Megnevezés	2021. évi előirányzat
Kiadások támogatására tervezett pénzeszköz-átvétel	316 075,0
Tizenharmadik havi nyugdíj visszaépítésének támogatása	77 000,0
Nyugdíjprémium céltartalék támogatása	53 438,0
Költségvetési hozzájárulások	446 513,0

A szociális hozzájárulási adó 2017. évtől történő fokozatos csökkentésének kompenzálására az Ny. Alap egyensúlyának fenntartása érdekében költségvetési hozzájárulás vált szükségessé. 2021. évben a kiadások támogatására tervezett pénzeszköz-átvétel előirányzata 316 075,0 millió forint.

A 2020. évi koronavírus járványügyi védekezése és a gazdaság újraindítása érdekében létrehozott Gazdaságvédelmi Alap biztosítja a 13. havi nyugdíj visszaépítésének 2021. évi várható 77 000,0 millió forint összegű fedezetét, valamint támogatja a nyugdíjprémium céltartalék előirányzat 53 438,0 millió forintos összegét.

7. Alcím: Nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek

A 2021. évi előirányzat összege 6703,0 millió forint. A jelzett összeg tartalmazza az Ny. Alapot megillető – a tárgyévet megelőző időszakban kifizetett – visszatérítendő, illetve visszatérülő ellátások, és jogalap nélkül felvett ellátások megtérített összegeit, valamint az Ny. Alapnak járó egyéb bevételeket (magán-nyugdíjpénztárak átutalásai, nyugdíjtranszfer, biztosítási megtérítési bevételek, mulasztási bírság, stb.). A tervezett előirányzat a bevételi főösszeg 0,2%-a.

3. Cím: Vagyongazdálkodás

Az MNV Zrt. által kezelt, járuléktartozás fejében átvett vagyon hasznosításából származó bevételek 2021. évi tervezett előirányzata 9,0 millió forint.

II. 2. Az Ny. Alap 2021. évi kiadásai

2. Cím: Nyugdíjbiztosítási ellátásokhoz kapcsolódó kiadások

1. Alcím: Nyugellátások

Az Ny. Alap 2021. évi nyugdíjkiadási előirányzata tartalmazza a 2021. évi nyugdíjmelésre fordítandó többletkiadáson felül az automatizmusokból eredő többletkiadások és az egyszeri segély fedezetét, a 13. havi nyugdíj címén 2021-ben kifizetésre kerülő plusz egy heti nyugdíj kiadásait, továbbá céltartalékot a nyugdíjprémium kifizetésére.

A 2021. évi januári nyugdíjmelés mértékét a hatályos nyugdíjtörvény alapján a fogyasztói árnövekedés tárgyévre tervezett mértéke határozza meg. A költségvetési törvényjavaslat szerint a tárgyévre tervezett fogyasztói árnövekedés 3,0%, így 2021. januárban a nyugellátásokat ennek megfelelően szükséges emelni.

A nyugdíjkiadások 2021. évi összegét a cserélődés hatása is növeli. A korábbi évek magas bérdinamikájának eredményeként az új nyugdíjak átlaga jelentősen meghaladja a korábban megállapított ellátások átlagát, ez további 1,5%-os kiadásemelkedést okoz. Így összességében 4,5%-kal emelkedik az ellátások átlaga.

A nyugdíjasok átlagos létszáma – több folyamat együttes hatásaként – gyakorlatilag változatlan marad 2021-ben. Ennek főbb okai a következők: a korhatár feletti nyugdíjasok, valamint a nők korhatár alatti nyugellátásában részesülők száma 2021-ben kis mértékben növekszik (az 1956 második felében születettek 2021 első félévében érik el a 64,5 évet). Ezt a hatást azonban szinte teljesen ellensúlyozza, a hozzátartozói ellátásokban részesülők létszámának évek óta tartó folyamatos csökkenése. A létszámváltozás hatása mindössze 100 millió forinttal növeli a 2021. évi tervezett kiadásokat.

Így 2020. évhez képest 4,53%-kal emelkedik a – 13. havi nyugdíj egyheti összegét valamint a nyugdíjprémiumot nem tartalmazó – nyugdíjkiadás, mely teljes egészében az inflációkövető nyugdíjmelés és az átlagváltozás hatásának következménye.

A 2021. évre tervezett 4,8%-os GDP növekedés alapján céltartalék megállapítása szükséges a nyugdíjprémium kifizetésére. Ennek összege 53 438 millió forint.

A kormány döntése értelmében 2021-től kezdődően fokozatosan visszavezetésre kerül a 13. havi nyugdíj. Ez 2021-ben plusz 1 heti nyugdíj kifizetését fogja jelenteni, melynek költsége várhatóan 77 000,0 millió forint lesz.

Az Ny. Alap 2021. évi nyugdíjkiadási előirányzata a főbb ellátási csoportoknál következők szerint alakul:

millió forint

Megnevezés	2021. évi előirányzat
Öregségi nyugdíj	3 383 280,0
Hozzá tartozói nyugellátás	392 867,0
Egyszeri segély	600,0
Nyugdíjprémium céltartalék	53 438,0
13. havi nyugdíj visszavezetése	77 000,0
Nyugellátások összesen	3 907 185,0

Az öregségi nyugellátások 2021. évi kiadási előirányzata 3 383 280,0 millió forint. Ezen belül a korhatár feletti öregségi nyugdíjának kiadása 3 081 271,0 millió forint, a nők korhatár alatti nyugellátásának kiadása 302 009,0 millió forint.

A hozzá tartozói nyugellátások 2021. évi előirányzata 392 867,0 millió forint. Ebből az árvaellátások összege 28 503,0 millió forint, az özvegyi nyugellátásoké pedig 364 364,0 millió forint.

Egyszeri segély jogcímen 600,0 millió forint összeget tartalmaz az előirányzat. Ezen felül az Ny. Alap költségvetésének normaszövege rögzíti, hogy – a nyugellátások előirányzatának megfelelő jogcímein történő elszámolással – méltányossági alapon történő nyugdíj-megállapításra 200,0 millió, méltányossági alapú nyugdíjmelésre pedig 800,0 millió forint használható fel az irányadó jogszabályi rendelkezések szerint.

4. Alcím: Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai

Az egyéb, ellátáshoz kapcsolódó kiadások 8137,0 millió forint előirányzati összege tartalmazza a nyugdíjfolyósítással és a nyugdíjbiztosítással kapcsolatos egyéb tevékenységek kiadásait. Ebből 6491,0 millió forint a postaköltség, az egyéb kiadások összege pedig 1646,0 millió forint. A postaköltség előirányzata és az egyéb kiadások előirányzott összege a 2020. évi várható teljesülés és a tervezett fogyasztói árnövekedés figyelembevételével került meghatározásra.

3. Cím: Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodás tervezett kiadási előirányzata 2021. évre összesen 3,0 millió forint.

III. A középtávú tervezés keretében meghatározott 2021. évi tervszámoktól való eltérés indokolása

Az Ny. Alap 2021. évi tervezett kiadási főösszege 140 712,0 millió forinttal magasabb „a központi költségvetés költségvetési bevételeinek és költségvetési kiadásainak, valamint költségvetési egyenlegének és az államadósságnak a 2020-2022. évekre tervezett összegéről” szóló 1761/2019. (XII. 23.) Korm. határozatban foglalt összegnél, melynek okai többek között a következők:

- a 13. havi nyugdíj visszavezetése, amelyet a középtávú terv még nem tartalmazott,
- a GDP növekedés tervezett mértéke meghaladja a hároméves tervezés során figyelembe vett prognózist, így a nyugdíjprémium céltartalék összege is emelkedett, valamint
- a bevételi előirányzatok meghatározását befolyásoló, egyéb tervezési paraméterek változása.

A kiadási főösszeggel azonos nagyságrendben, 140 712 millió forinttal magasabb a 2021. évi tervezett bevétel is a jelzett Korm. határozatban meghatározott középtávú terv szerinti összegnél. A kiadások többletfedezete a költségvetési hozzájárulás növelésével biztosított.

TÁJÉKOZTATÓ

a demográfiai folyamatoknak a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerre gyakorolt hatásairól

I.) Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 22. § (3) bekezdés e.) pontja értelmében a költségvetésről szóló törvényjavaslat benyújtásakor az Országgyűlésnek tájékoztatásul be kell nyújtani a demográfiai folyamatokra és azok hatásaira vonatkozó 50 évre szóló előrejelzést.

Jelen tájékoztatás ezen törvényi kötelezettség teljesítése.

II.) A demográfiai prognózisban *(lásd 1. számú táblázat)* a 2011-es népszámlálás alapján, a Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutatóintézete által készített népesedési előrejelzés 2020-ban készült alapváltozata szerepel.

Budapest, 2020. május 22.

50 éves demográfiai előrejelzés

	Népesség (ezer fő, év elején)			Nyugdíjkorhatár feletti aránya a népességhez	Nyugdíjkorhatár feletti aránya a munkaképes korú népességhez
	Összesen	Ebből:			
		munkaképes korú népesség*	nyugdíjkorhatár feletti		
2020	9 574	6 229	1 939	20,3%	31,1%
2021	9 543	6 165	1 980	20,7%	32,1%
2022	9 508	6 107	2 012	21,2%	32,9%
2023	9 473	6 064	2 025	21,4%	33,4%
2024	9 437	6 023	2 036	21,6%	33,8%
2025	9 400	5 989	2 038	21,7%	34,0%
2026	9 362	5 943	2 044	21,8%	34,4%
2027	9 325	5 905	2 042	21,9%	34,6%
2028	9 286	5 875	2 035	21,9%	34,6%
2029	9 246	5 842	2 030	22,0%	34,8%
2030	9 206	5 812	2 025	22,0%	34,8%
2031	9 164	5 780	2 023	22,1%	35,0%
2032	9 121	5 747	2 024	22,2%	35,2%
2033	9 078	5 703	2 034	22,4%	35,7%
2034	9 035	5 652	2 050	22,7%	36,3%
2035	8 990	5 602	2 063	22,9%	36,8%
2036	8 945	5 550	2 078	23,2%	37,4%
2037	8 900	5 506	2 089	23,5%	37,9%
2038	8 855	5 459	2 103	23,7%	38,5%
2039	8 810	5 414	2 117	24,0%	39,1%
2040	8 765	5 345	2 154	24,6%	40,3%
2041	8 721	5 271	2 197	25,2%	41,7%
2042	8 677	5 203	2 232	25,7%	42,9%
2043	8 634	5 143	2 260	26,2%	43,9%
2044	8 591	5 088	2 281	26,6%	44,8%
2045	8 548	5 039	2 296	26,9%	45,6%
2046	8 506	4 996	2 305	27,1%	46,1%
2047	8 465	4 958	2 307	27,3%	46,5%
2048	8 424	4 928	2 302	27,3%	46,7%
2049	8 384	4 903	2 292	27,3%	46,7%
2050	8 344	4 879	2 280	27,3%	46,7%

	Népesség (ezer fő, év elején)			Nyugdíjkorhatár felettek aránya a népességhez	Nyugdíjkorhatár felettek aránya a munkaképes korú népességhez
	Összesen	Ebből:			
		munkaképes korú népesség*	nyugdíjkorhatár felettek		
2051	8 304	4 847	2 277	27,4%	47,0%
2052	8 265	4 815	2 273	27,5%	47,2%
2053	8 227	4 787	2 266	27,5%	47,3%
2054	8 189	4 757	2 262	27,6%	47,5%
2055	8 151	4 725	2 258	27,7%	47,8%
2056	8 113	4 689	2 260	27,9%	48,2%
2057	8 075	4 650	2 264	28,0%	48,7%
2058	8 037	4 615	2 265	28,2%	49,1%
2059	7 999	4 582	2 264	28,3%	49,4%
2060	7 961	4 550	2 262	28,4%	49,7%
2061	7 923	4 519	2 259	28,5%	50,0%
2062	7 884	4 494	2 249	28,5%	50,0%
2063	7 844	4 476	2 232	28,5%	49,9%
2064	7 803	4 460	2 213	28,4%	49,6%
2065	7 763	4 447	2 191	28,2%	49,3%
2066	7 722	4 430	2 174	28,2%	49,1%
2067	7 682	4 415	2 156	28,1%	48,8%
2068	7 642	4 400	2 138	28,0%	48,6%
2069	7 603	4 386	2 119	27,9%	48,3%
2070	7 563	4 370	2 103	27,8%	48,1%
2071	7 525	4 351	2 090	27,8%	48,0%

* 15. életévüket betöltött, az öregségi nyugdíjkorhatárt még el nem ért személyek száma

Az előrejelzés a KSH NKI népesség-előreszámításának alapváltozata alapján készült.

